

**SINTEZA OBSERVAȚIILOR
la proiectul documentului de poziție privind
utilizarea spectrului radio la nivel național
în banda de frecvențe 1880-1900 MHz**

Perioada de consultare pentru proiectul documentului de poziție privind utilizarea spectrului radio la nivel național în banda de frecvențe 1880-1900 MHz (denumită în continuare *banda DECT*), publicat pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (*ANCOM*) în data de 30 aprilie 2014, a ajuns la termen în data de 30 mai 2014.

Proiectul documentului de poziție privind utilizarea spectrului radio la nivel național în banda de frecvențe 1880-1900 MHz, denumit în continuare *document de poziție*, propune o serie de măsuri ce urmează a fi adoptate pentru administrarea și gestionarea benzii de frecvențe în discuție, ANCOM având în vedere, odată cu aceste măsuri, o serie de argumente de natură obiectivă.

În vederea asigurării transparenței deciziilor sale, în conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare ce reglementează activitatea ANCOM, autoritatea de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice publică, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la măsurile supuse consultării.

ANCOM a primit observații din partea a trei respondenți în cursul perioadei de consultare la proiectul documentului de poziție, toate referindu-se, în fapt, la un singur aspect, anume posibilitatea utilizării benzii de frecvențe în discuție și prin intermediul unor tehnologii destinate furnizării de servicii de comunicații electronice de bandă largă.

Astfel, un respondent a solicitat Autorității să întreprindă demersuri la nivel paneuropean (CEPT) în vederea permiterii tehnologiilor de acces pe suport radio de bandă largă în banda de frecvențe analizată. ANCOM a luat notă de această solicitare și mulțumește respondentului pentru sugestie.

Un alt respondent a solicitat autorității să ia în considerare analiza aspectului menționat mai sus iar cel de-al treilea a cerut autorității să-și precizeze poziția cu privire la aspectul semnalat. Poziția ANCOM este detaliată în cele ce urmează.

Autoritatea constată că observațiile respondenților au la bază informațiile cuprinse în capitolul II „Cadrul actual de reglementare”, subcapitolul 1 „Nivel internațional – UIT”.

Dintru început, autoritatea menționează că nu a inclus în documentul de poziție citarea exactă a textelor notelor de subsol respective ci a exprimat în mod condensat elementele de interes pentru banda de frecvențe analizată, din conținutul acestora, întrucât aceste note de subsol dispun cu privire la o gamă spectrală mult mai largă și, după caz, la arii geografice mult mai extinse decât aceea de interes pentru România.

Textele acestor note, astfel cum apar în limba engleză în cadrul Regulamentului radiocomunicațiilor al UIT în vigoare, sunt prezentate în continuare:

„5.384A *The bands, or portions of the bands, 1710-1885 MHz, 2300-2400 MHz and 2500-2690 MHz, are identified for use by administrations wishing to implement International Mobile Telecommunications (IMT) in accordance with Resolution 223 (Rev. WRC-07)*. This identification does not preclude the use of these bands by any application of the services to which they are allocated and does not establish priority in the Radio Regulations. (WRC-07)'*

„5.388 *The bands 1885-2025 MHz and 2110-2200 MHz are intended for use, on a worldwide basis, by administrations wishing to implement International Mobile Telecommunications (IMT). Such use does not preclude the use of these bands by other services to which they are allocated. The bands should be made available for IMT in accordance with Resolution 212 (Rev. WRC-07). (See also Resolution 223 (Rev. WRC-07)*). (WRC-12)'*

*Note by the Secretariat: This resolution was revised by WRC-12.

„5.388A *In Regions 1 and 3, the bands 1885-1980 MHz, 2010-2025 MHz and 2110-2170 MHz and, in Region 2, the bands 1885-1980 MHz and 2110-2160 MHz may be used by high altitude platform stations as base stations to provide International Mobile Telecommunications (IMT), in accordance with Resolution 221 (Rev. WRC-07). Their use by IMT applications using high altitude platform stations as base stations does not preclude the use of these bands by any station in the services to which they are allocated and does not establish priority in the Radio Regulations. (WRC-12)'*

Din lectura textelor notelor de subsol, detaliate mai sus, se constată că limbajul utilizat nu are un caracter de impunere, de legiferare ci de exprimare a unei posibilități, a unei opțiuni. Altfel spus, se recunoaște faptul că benzile de frecvențe respective pot fi utilizate pentru scopul menționat, de către administrațiile care doresc acest lucru, fără însă a se asigura nici un fel de prioritate față de alte stații și servicii de radiocomunicații care utilizează în mod legal spectrul radio în discuție.

Astfel, este evident că rolul de inițiere a unor demersuri de armonizare a utilizării spectrului, în sensul celor menționate în notele de subsol, este lăsat de către UIT la nivelul organismelor regionale de telecomunicații, care reunesc Administrațiile de comunicații membre UIT ale țărilor situate în diverse regiuni geografice ale globului.

În cazul Europei, responsabilitatea acestui demers revine CEPT (Conferința europeană a Administrațiilor de poștă și telecomunicații), organism recunoscut de UIT ca având prerogativa unor inițiative cu caracter regional provenite din partea țărilor aflate pe continentul european.

Astfel cum se precizează în proiectul documentului de poziție, la capitolul II „Cadru actual de reglementare”, subcapitolul 2 „Nivel regional – CEPT”, atribuirile de benzi de frecvențe armonizate la nivel european se regăsesc în Tabelul comun european al atribuirii benzilor de frecvențe (ECA), conținut în Raportul ERC 25.

Reiterăm, de asemenea, o precizare importantă a proiectului documentului de poziție, anume că deși notele de subsol din Regulamentul radiocomunicațiilor al UIT, care vizează și banda DECT în Regiunea 1 a UIT, au fost preluate în ECA, în Europa singurele aplicații recunoscute ca fiind posibile pentru banda de frecvențe 1880-1900 MHz sunt cele care utilizează tehnologia DECT, în baza Deciziei CEPT ERC/DEC/(94)03.

Din informațiile pe care autoritatea le deține la acest moment, nu există un demers explicit la nivel CEPT de examinare punctuală a benzii DECT în vederea schimbării statutului de reglementare a acesteia.

Acest aspect este valabil – după cum se precizează în proiectul documentului de poziție – și pentru activitatea de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice la nivelul Uniunii Europene, întrucât nu există decizii, sau proiecte de decizii, ale Comisiei Europene pentru armonizare la nivel pan-european a utilizării benzii de frecvențe 1880-1900 MHz pentru furnizarea de rețele publice și de servicii de comunicații electronice.

Este evident că utilizarea benzii DECT de către tehnologii de acces pe suport radio de bandă largă (incluse în conceptul generic IMT) – având în vedere anvergura rețelelor de comunicații electronice ce utilizează astfel de tehnologii și complexitatea aspectelor tehnice legate de dezvoltarea în practică a acestora (din care menționăm aici, ca exemplu, coordonarea utilizării frecvențelor în zonele de frontieră și implicațiile privind roaming-ul) – este posibilă numai în baza unui demers de armonizare a utilizării spectrului la nivel (cel puțin) regional, în situația în care nu sunt întrunite condițiile pentru lansarea unei inițiative la nivel global. Dacă această ultimă ipoteză s-ar fi susținut în contextul ultimei conferințe mondiale de radiocomunicații (CMR-12), desfășurată în lunile ianuarie-februarie 2012, textul notelor de subsol 5.384A, 5.388 și 5.388A ar fi fost redactat într-un limbaj mai ferm chiar la acel moment.

Având în vedere însă importanța subiectului referitor la sistemele IMT, punctul 1.1 al ordinii de zi a următoarei conferințe mondiale de radiocomunicații (CMR-15), ce va avea loc în luna noiembrie 2015, se referă la analizarea de noi atribuiri cu statut primar pentru serviciul mobil și la identificarea de noi benzi de frecvențe pentru sistemele IMT, în vederea facilitării dezvoltării aplicațiilor mobile terestre de bandă largă.

Desigur că activitatea de pregătire a conferinței mondiale, la nivel UIT și la nivelul organismelor regionale de telecomunicații, este în plină desfășurare. ANCOM urmărește îndeaproape toate activitățile de reglementare la nivel european și internațional în domeniul radiocomunicațiilor și participă nemijlocit în cadrul acestui proces.

Din analiza stadiului curent al procesului de pregătire a CMR-15 la nivelul organismelor regionale de telecomunicații, cu privire la punctul 1.1 de pe ordinea de zi a acestei conferințe, ANCOM a constatat că CEPT nici nu ia în calcul banda 1880-1900 MHz pentru o posibilă desemnare a acesteia pentru sisteme IMT, în cadrul propunerilor comune europene pe care le elaborează în prezent și pe care le va înainta către UIT ca o poziție comună europeană. Aceeași atitudine este manifestată și de alte două organisme regionale de telecomunicații.

Într-adevăr, este de remarcat faptul că, pe de altă parte, este posibil ca un astfel de rezultat (desemnarea benzii DECT pentru sisteme IMT) să survină totuși ca urmare a rezultatelor finale ale CMR-15. Un astfel de eveniment nu poate fi însă nicidecum previzionat la acest moment, întrucât va depinde exclusiv de modul în care se va finaliza procesul de pregătire a conferinței și de desfășurarea efectivă a lucrărilor CMR-15, mai exact de derularea negocierilor care vor surveni în cadrul acestora.

Rezultatele lucrărilor CMR-15, concretizate în actele finale ale acestei conferințe, vor intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2017.

Autoritatea menționează că după intrarea în vigoare a actelor finale ale fiecărei conferințe mondiale de radiocomunicații, administrațiile membre UIT își revizuiesc în mod corespunzător tabelele naționale de atribuire a benzilor de frecvențe radio, pentru a implementa rezultatele conferinței.

În contextul descris mai sus, autoritatea reiterează aici o prevedere importantă inclusă în proiectul documentului de poziție (capitolul V „Măsuri de implementare și plan de acțiuni”, subcapitolul 1 „Măsuri de implementare”, secțiunea B „Prevederi referitoare la utilizarea spectrului radio”), anume că licențele noi de utilizare a frecvențelor radio ce vor fi emise în banda DECT vor avea o valabilitate de cinci ani, cu posibilitatea prelungirii valabilității acestora, sub rezerva modificării Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio.

Prin urmare, licențele noi ce urmează a fi emise în banda DECT după parcurgerea pentru prima oară a algoritmului detaliat în cadrul documentului de poziție, dacă vor exista solicitări ferme în acest sens, vor fi valabile până la jumătatea anului 2019. Prelungirea valabilității licențelor respective va depinde de prevederile TNABF pentru banda DECT la momentul respectiv.

Este natural faptul că rezultatele finale ale CMR-15 nu pot fi anticipate dar există reale șanse, având în vedere toate elementele descrise anterior, ca statutul benzii DECT să nu se schimbe, după încheierea CMR-15, la nivel european. De aceea, stabilitatea utilizării pe termen

scurt și mediu a benzii DECT, din punct de vedere al reglementărilor aplicabile, este asigurată, în opinia autorității.

În final, autoritatea reamintește contextul în care a fost propus consultării publice proiectul documentului de poziție pentru banda DECT. Astfel, în perioada următoare expiră drepturile de utilizare a frecvențelor radio acordate anterior în banda DECT pentru furnizarea de rețele publice de radiocomunicații de tip punct-multipunct (PMP) cu acces fix pe suport radio în tehnologie DECT și de servicii de comunicații electronice în vederea asigurării buclei locale pe suport radio (WLL).

De aceea, ca urmare a situației descrise mai sus, ANCOM a trebuit să aleagă acest moment pentru elaborarea și consultarea publică a documentului de poziție privind utilizarea viitoare a benzii DECT, pentru a asigura respectarea și, în același timp, aplicarea prevederilor relevante ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012.

În consecință, chiar dacă în prezent există unele elemente de incertitudine cu privire la stabilitatea pe termen lung a reglementării benzii DECT, care nu pot fi evaluate și nici previzionate în mod obiectiv la acest moment, obligațiile ANCOM statuate prin dispozițiile legale în materie au condus la necesitatea elaborării și consultării publice a documentului de poziție în forma prezentată și la acest moment.

Față de versiunea supusă consultării publice, ANCOM informează că va opera anumite modificări și completări în versiunea finală a documentului de poziție, detaliate în continuare.

Având în vedere observațiile celor trei respondenți concurente pe aceeași temă, de interes evident pentru operatorii interesați de acest subiect, ANCOM va introduce acele elemente, astfel cum au fost deja detaliate și explicate în cadrul prezentului document, care se referă la statutul benzii DECT în raport de posibilitatea utilizării unor tehnologii destinate furnizării de servicii de comunicații electronice de bandă largă.

Ținând cont, pe de o parte, că documentul de poziție nu a suscitat un interes deosebit din partea sectorului național de comunicații electronice și, pe de altă parte, de faptul că, prin observațiile primite, respondenții au solicitat, în fapt, autorității să-și exprime poziția cu privire la utilizarea benzii DECT de către alte tehnologii decât aceea pentru care banda este desemnată în prezent și pentru care a fost elaborat documentul de poziție, ANCOM va modifica în capitolul V „Măsuri de implementare și plan de acțiuni”, subcapitolul 2 „Plan de acțiuni”:

- i) perioada menționată la secțiunea A, prin reducere de la 30 de zile la 10 zile;
- ii) perioada menționată la secțiunea C, prin reducere de la 15 zile la 5 zile.

Aceste modificări sunt justificate prin constatarea evidentă a inutilității încercării de a prelungi excesiv în timp, în speranța de a-l face mai atractiv, un proces ale cărui rezultate sunt destul de previzibile, ținând cont de reacțiile primite în decursul perioadei de consultare publică.

De asemenea, ANCOM va introduce în capitolul V „Măsuri de implementare și plan de acțiuni”, subcapitolul 2 „Plan de acțiuni”:

- a) precizări suplimentare cu privire la conținutul solicitării ferme de emitere a licențelor de utilizare a frecvențelor radio în banda DECT și al documentelor ce trebuie anexate acesteia, în secțiunea A;
- b) modificări ale prevederilor privind posibilitatea de schimbare în etapa a II-a a opțiunilor deja exprimate în etapa I, în secțiunea C;
- c) modificări ale prevederilor referitoare la emiterea noilor licențe în banda DECT sau a licențelor cu valabilitate prelungită în această bandă, în secțiunea E (ca urmare a modificărilor efectuate la lit. b).

Modificările descrise mai sus vizează simplificarea mecanismului de determinare a opțiunilor operatorilor de a instala și opera rețele publice de radiocomunicații de tip PMP cu acces pe suport radio în banda DECT, care a fost conceput inițial de către Autoritate, în încercarea sa de a face mai atractivă banda în discuție, într-o viziune mai complexă, prin acordarea mai multor grade de libertate în exprimarea iterativă a opțiunilor de către operatorii interesați. Având în vedere reacțiile primite în decursul perioadei de consultare publică, ANCOM a considerat necesară eliminarea unora

dintre prevederile inițiale de natură administrativă menite a acorda o flexibilitate mărită în exprimarea opțiunilor de către operatorii interesați.

Versiunea finală a documentului de poziție adoptat de ANCOM în urma procesului de consultare publică va include modificările descrise mai sus și se va publica pe pagina de internet a ANCOM împreună cu prezentul document de sinteză a observațiilor primite în timpul consultării publice a documentului de poziție.